

Kongressen, som Hovedbestyrelsen, som Rigsdagsgruppens Valgmanifest indskærpede dem, overalt at gaa imod Højre, og denne Pligt opfyldte vore Vælgere over hele Linien i Modsætning til visse af Venstres Vælgere. Derfor støttede vi ogsaa Venstre i flere Kredse. Det er saa langt fra, at vi slog os sammen med de Radikale om i første Linie at bekæmpe Venstre, at vi tværtimod dels sammen med de Radikale og dels alene støttede Venstre i de Kredse, hvor Kampen gjaldt Højre eller Modstandere af Grundlovsforslaget. Vi støttede af al den Kraft, vi formaae, Venstremændene i Skelskør, Gudme, Faaborg, paa Ærø, i Vonsild, Frederikshavn, Frøstrup, Hurup, Lemvig og Thisted. Om end denne Støtte ikke overalt var nødvendig eller lige værdifuld, var den dog betydningsfuld i adskillige af disse Kredse. Ærø, Gudme, Faaborg, Vonsild, Thisted vilde Venstre utvivlsomt ikke have kunnet tage eller hævde uden Støtte fra socialdemokratisk og radikal Side. Der ved blev Venstres Partitab ikke saa stort, som man egentlig paa Forhaand kunde have ventet. Jeg skal f. Eks. fremhæve, at i Gudme-Kredsen støttede vi Socialdemokrater ikke blot Venstres Kandidat af al Kraft, men vi bekæmpede endog den radikale Kandidat netop for at faa Venstres Kandidats Valg gennemført, hvilket ogsaa lykkedes. Gudme-Valget er saaledes et Bevis for, at det er saa langt fra, at Socialdemokrater og Radikale slog sig sammen med det udelukkende Maal at bekæmpe Venstre, at vi tværtimod har ydet Venstre Støtte ikke blot overfor Højre, men endog direkte og indirekte overfor de Radikale. Jeg kan fremdeles nævne Valgene i Verringe og Nørresundby, hvor vi Socialdemokrater ved vor Valgtaktik søgte at støtte Venstre overfor de Radikale. Dette gjorde vi uden nogen som helst Gengæld fra Venstres Side. Tværtimod vedtog f. Eks. Venstre her i København, der er Medlem af Venstres Landsorganisation, officielt ikke at deltage i Valget, det vil sige at yde Højre en indirekte Støtte. Ja, der er i Blade, der staa dette københavnske Venstre nær, fremsat den Formodning, at det overvejende Flertal af de københavnske Venstremænd stemte for Grundlovsforslagets Modstandere, saaledes at der rimeligvis her i Salen sidder en 2—3 Grundlovstilhængere færre, end der vilde have gjort, hvis det københavnske Venstre havde gjort sin Pligt overfor sit Parti, sin Regering og dens Forslag. Jeg ved, at nogle af Ministrene under Valgkampen

misbilligede dette Forhold, ligesom Venstre og Højre paa Lolland ligefrem sluttede Alliance. Men jeg har ikke lagt Mærke til, at Partiets Formand har misbilliget dette. Det ligger dog maaske i, at jeg ikke tilstrækkeligt har fulgt med „Tiden“. Jeg har gjort mig Umage derfor, og skulde jeg tage fejl, kan det maaske oplyses; mig bevidst er der som sagt ikke fremkommet nogen Desavouering eller Misbilligelse fra Partiets Formand af disse Forhold.

Ja men, siger man, Socialdemokrater og Radikale har dog faaet Flertal ved Valget her i Tinget, det er Valgets Betydning. Stillingen er imidlertid i Virkeligheden den, at Valget den 20. Maj, ved hvilket den alt overvejende Sag var Grundlovsforslaget, ikke skabte et radikalt-socialdemokratisk Flertal for denne Sag, nej, det, der skete, var, at Valgdagen gav Regeringens Grundlovsforslag en betydelig forøget Majoritet — fra 97 Mandater til 107 — fordelte paa tre Mindretal, hvoraf det største er Venstre, det næststørste Socialdemokraterne og det trediestørste det radikale Venstre. Det var i Virkeligheden det, der skete paa Valgdagen. Der fandt ganske vist en Forandring Sted; man udtrykker den gerne saadan, at nu har Radikale og Socialdemokrater faaet Flertal. Men det er, som sagt, ikke rigtigt, naar man tænker paa den Grundlovssag, der foreligger. Forholdet kan ogsaa udtrykkes paa en anden Maade, nemlig saaledes, at den Forandring, der skete den 20. Maj, var den, at nu kan Højre og Venstre ikke længere danne Flertal her i Folketinget. Men jeg ser ikke, at denne Omstændighed i mindste Maade kan skade Grundlovsforslaget, det, vi gik til Valg paa, eller forringe Regeringens Styrke til at føre dette Grundlovsforslag igennem. Det paastaas stadig fra Venstres Side, at man ikke vilde noget Forlig med Højre, der opgav de væsentlige Punkter, den lige og almindelige Valgret, i Regeringens Forslag. Jeg ser derfor ikke, at den Omstændighed, at Højre og Venstre ikke længere kan danne Flertal her i Tinget, i mindste Maade kan skade Udsigterne for Regeringsforslagets Gennemførelse eller svække Regeringens Styrke til denne Sags Ordning. Den Mulighed, at Venstre og Højre dannede Flertallet, er jo altsaa efter alt, hvad der er fremkommet fra Venstres Side, i denne Sag en blot og bar teoretisk Mulighed. Hvorfor saa beskæftige sig saa meget dermed? Den vil aldrig faa praktisk Anvendelse, men saa har det jo ingen Betydning, at